

KATALUNA ESPERANTISTO

Monata Esperanta Gazeto

JARO VII^a : APRILO-MAJO 1916

4-5

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO DE "KATALUNA ESPERANTISTO"

== PALLA, 8, PRINCIPAL ; BARCELONA ==

Honora Direktoro : FRED. PUJOLÀ

<i>Direktoro</i>	JOSEP GRAU
<i>Redakcia sekretario</i>	ESTANISLAU PELLICER
<i>Redaktoroj</i>	ARTUR DOMENECH JOSEP VENTURA
<i>Administristo</i>	JOSEP SERRAT
<i>Administracia sekretario</i>	JOAN AMADES

KUNLABORANTOJ

Narcís BOPILL (Palma de Mallorca). — D-ro Jacinto BREMÓN (Barcelona). — D-ro Josep CASANOVAS (Girona). — D-ro Joaquim COLL (Barcelona). — Delfi DALMAU (Bahía Blanca, Rep. Argentina). — Victor O. DE ALLENDE (Bilbao). — Félix DIEZ (Bilbao). — Josep DOMENECH (Reus). — Gustau GALCERÁN (Vilanova i Geltrú). — Joan GILI (Barcelona). — Vicente INGLADA (Toledo). — A. NOVEJARQUE (Valencia). — Pastro Josep PLANAS (Barbarà del Vallès). — Joan ROSALS (Barcelona). — Eulalia ROSELL, Teresa ROSELL (Vilanova i Geltrú). — Josep ROSSELLÓ (Sant Joan, Mallorca).

KORESPONDANTOJ

B. Castell (*Andraitx, Mallorca*). — J. Feliu Sureda (*Anglès*). — A. Romagosa (*Arbós del Penadés*). — P. Avellana (*Argelaguer*). — P-tro M. Pamies (*Argentera*). — J. Armengol (*Armentera*). — R. Teixidó (*Badalona*). — J. Aulina (*Banyoles*). — J. Cardona (*Berga*). — F. Rubinat (*Borges Blanques*). — J. Jané (*Calafell*). — F. Barberó (*Flis*). — G. Menéndez (*Gijón*). — A. Mosella (*Igualada*). — B. Nogué (*Manlleu*). — J. Altagós (*Mansera*). — P. Domenech (*Martorell*). — R. Riera (*Mieres*). — Ll. Santacana (*Molins de Rei*). — J. Vilà (*Olot*). — E. Sagrera (*Palafregell*). — P-tro Tomàs Alsina (*Pyades*). — P. Llopert (*Queralú*). — E. Aguadé (*Reus*). — P. Solanas (*Rubi*). — R. Martorell (*Sabadell*). — E. Presas (*Sant Feliu de Guixols*). — J. Rosal (*Sant Joan Les Fonts*). — P. Costa (*Santa Coloma de Farnés*). — J. Girona (*Selva del Camp*). — J. Vidal (*Tarragona*). — M. Solà (*Terrassa*). — F. M. Brá (*Tioissa*). — F. Guitart (*Vendrell*). — R-do P. Plana (*Ventalló*). — P-tro Antón Ribas (*Vich*). — A. Robreño (*Vilafranca del Penadés*).

Nia devizo: *Maro estas galaro*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE

Kataluna Esperantista Federacio,

DE Baska Esperanta Federacio KAJ
DE Aragona Esperantista Federacio

Redakcio kaj Administracio:

Palla, 8, principal: Barcelona

Mudie mortis!

Sanktan ripozon!

ANTAŭ tri jaroj mi forvojaĝis al Londono por ĉeesti la malkadamvojan kongreson. La ĉefdelegito S-ro Epstein akceptis min en la fervojstacio, alprenis por mi hotelon, instruis min rilate tramojn, aŭtobusojn, fervojojn k. t. p. kaj fine min kondukis al la hejmo de Mudie loĝanta kun siaj gepatroj; ĉar ili invitis min al vespermango. En tia vespero li montris al mi diversajn esperantaĵojn: inter ili estis tre interesaj grandaj volumoj binditaj, unu por ĉiu kongreso, enhavantaj programon, festojn, fervojaĵojn kaj tramajn biletojn kaj plej gravajn kaj negravajn dokumentojn kaj detalojn de niaj ĉiujaraj festoj.

Mudie estis tipa propagandisto: inteligenta, juna, simpatia, ĉiam servema kaj goja, senhalte laborema kaj tre modesta.

Kiam li plej konatiĝis kiel laborema organizanto estis dum la tria kongreso en Kembriĝo, Anglujo, okazinta en la jaro 1907. La animo de tiu kongreso estis li, kiu ĉion zorgis kaj ĉion antaŭvidis. Ĉe la kongresaj diskutoj li kondukis tiel takte, ke ĉiu evitis kontraŭstari liajn opiniojn kaj tendencojn. Mi nescias la ĉefan kaŭzon de lia aliĝo al la angla armeo, sed mi pensas, ke lia esperantamo iom influis en lian decidon. Li parolis flue la francan lingvon kaj en lia

menso sendube prezentis sin la ideo, ke en la lingva malkompreno de la milito li povos fari-gravan propagandon, ĉar li posedas anglan kaj francan lingvojn.

Li aliĝis ankaŭ, dum mia ĉeesto en Londono, al nia internacia voja kongreso celante nur la propagandon de Esperanto, kaj ofte ni devis klarigi al la kongresintoj kian lingvon ni uzadas. Mi neniam forgesos la hejmon de Mudie. Du maljunuloj rigardantaj la mondon kaj la vivon laŭ la okuloj de sia solfido, revantaj je tia feliĉo. Kia neelportebla bato trafis ilin!

Bilbao, Marton 1916.

VICTOR O. DE ALLENDE

En Maja Tago¹

Devizo: *Baleco*

En maja tag' jen kiam ekaperis
de nia am' la brila belaŭroro,
irante en arbaro ni gravuris
sur arba ŝel' ambaŭajn niajn nomojn,
kaj man' ĉe man' en rondo ni dancadis
de la plezur' ebrie kaj de l' ĝojo.
Tiame vi, okulojn mallevinte,
kun honestec' vi diris kaj kun honto:
— ĴDe tiu arb' el ligno estos, eble,
lulil', en ĝi filetoj niaj sonĝos!
Kaj mi al mi ekdiris, dum mi aŭdis
de via voĉ' l'argentan dolĉan sonon:
— ĴDe tiu arb' el ligno estos, eble,
funebra kruc' por eble nia tombo!

Katalune verkis VÍCTOR BALAGUER

Tradukis MARIÁN SOLÀ

1. Premiita en la V^a Internaciaj Floraj Ludoj.

Ĉevalo

KIEN oni lin kondukas? Li ne plu sentas sur la flanko la timonon de la droŝko, kaj lia kamarado ne marŝas apud li. Sed li sentas sur la dorso la pezon de kavaliro, tute kiel dum tiu tempo, kiam oni okupis lin en heroaj klopodoj, kaj iom da fiereco varmigas lian sangon. Kial ĝuste por tiu tago de gloraĵoj rememoroj oni bandaĝis liajn okulojn kaj blindigis lin? Kien oni lin spronas?

Li ja troviĝas en la urbo : la pavimoj ne permesas erari. La homoj staras laŭ du bruemaj vicoj inter kiuj li ambulas. Eble la tago de la justeco, rekono kaj dankemo jam alvenis. Malfrue, kiam li nur staras en ostoj kaj en haŭto, sed fine oni eble dankos liajn servojn... Tamen, kial nun ĝuste, kiam printempo floras ĉe ĉiu branĉo kaj varmo de la aero rejuniĝas, kiam ĉio lumas kaj festas, ĉio parfumiĝis kaj la horo de dankemo alvenis, kial ĝuste nun oni blindigis lin per ĝenanta, mallerte alligita tuko? La fera kruro de l' rajdanto doloras lian dekstran flankon.

La ĉevalo memoras. Kaj li klopodas paŝi elegante. Sed liaj genuoj krakas eluzitaj, liaj hufoj tordiĝas, liaj nervoj kaj muskoloj lacigitaj tradukas la deziron per mallerta implikiĝo. La stelo de la sprono glitas sur ripo. Kia giganta heroo rajdas lin?

*

Iam, kiam li estis juna kaj fortika, ili staris milope en regulaj vicoj, tremantaj sub retenaj rimenoj, agititaj de nervoskuoj de juneco. Akraj trumpetoj splitis siajn sonojn tra la aero, la polvo de l' amaso nubigis super iliaj kapoj, la tinto de armiloj kaj froto de ledaĵoj tondrigis la kamparon. Tiu unuan tagon de batalo neniam li forĝos. Ĉe la kontraŭa flanko kelkaj grizaj nubetoj ŝvelis super horizonto kaj krakado aŭdiĝis. Ĝi estis kvazaŭ signalo : la amaso ekgalopis, kaj li sentis ke li iras kun ĉiuj al defendo de io grava grave atakita. La polvo kaj la fumo plidensiĝis, la bruo pligrandiĝis; ordo regadis tamen super ŝajna malordo. La suno rompita siajn radiojn sur klingoj kaj kiraso; tie ĉi tie ekfulmis la kanonoj kaj grumblis mitralaĵoj. Li kuris, trotis, galopis, saltis, kapreolis.

Li estis vundita, tamen li kuris; lia sango elŝprucis el lia brusto, tamen li trotis; ĝi fluis sur la kruro, tamen li galopis; ĝi malvarmiĝis sur la haŭto, tamen li saltis kaj kapreolis. Pulvon kaj polvon nur, oni enspiris. Sed lia rajdanto falis kaj li haltis. Li haltis tiam nur, kaj rigardadis la rajdinton en liaj lastaj frostretoj. Kaj li protektis lin per sia korpo, kaj lekis lian vizaĝon. Li sentis sin plene de kompato por la homo... Ha, li laboris bone por la bono de sia propra lando!

Li restis iel invalida. Tra la vundoj, la mistera forto de juneco trafluadis; la brusto kunpremiĝis kaj sufokiĝis. Adiaŭ, paradoj kolorplenaĵ, heroaj trairadoj kaj kavalkadoj bruaj. La nova stato ne plaĉis al li unue, sed baldaŭ poste li alkiutimiĝis kaj eksentis, ke ankaŭ tiel li servadis al la lando. Dum senfinaj aŭtunoj li trenis la plugilon sur la sanganta tero; dum brulantaj someroj li piedpremis grenon sur draŝejoj; dum longaj vintroj, sur frostiĝintaj vojoj, de l' kampo al urbo kaj de l' urbo al kampo, li trenis la ĉareton ŝarĝitan de nutraĵoj por la homoj. Kaj li plenumis la malsuperan taskon kun blinda sindonemo de obeema besto. Miloj, kiel li, laboras tra la tuta lando; ili helpas riĉecon kaj prosperon helpante la loĝantojn. Li sin sentis fiera, ŝuldiĝanta dankemon de la homoj.

Tiu feliĉa tempo ankaŭ malaperis. Novan epokon li devis travivi kaj denove novajn kutimojn li devis alpreni. Nun estas la angulo de la strato, kie la vento siblas senkompata, kaj la malnova droŝko haltiĝita senfine ĉe l' stacio, ruliĝanta kun bruo de feraĵoj, semanta ŝraŭbojn kaj splitaĵojn sur la vojo. Kaj ankaŭ la vergado sur la dorso por kontentigi tage rapidemon de borsisto aŭ turisto, nokte — senpaciencon de malfruiĝinta kuracisto kun familiano...

Sed nun, fine jen la gloro. Li trairas la urbon en heroa marŝado; por vidi lin la homoj amasiĝas en du respektajn vicojn. Li sentas fluon de danko falanta en lian koron kiel manpleno da tritiko ŝutata en traplugitan teron... Floros en ĝi la ĝojo kaj kontento.

•

La cirko bruas per milopaj bruoj de tridek mil personoj amasiĝitaj sur la ŝtonaj ŝtupoj. Varmo de suno kaj vino boligas la popolan sangon. Lumo blindigas per movo de multkoloraj ventumiloj, flirtado de poŝtukoj, svarmado de l' amaso, interkizado de lipoj kaj oranĝoj. Krioj salutaj kaj alvokaj, ŝercaj kaj mokaj, miksiĝas kaj zumadas en la aero kiel siblado de bolanta kaldrono. La birdoj, kiuj superflugas, nepre sin demandas, al kiu apartenas tia

giganta okulo sen pupilo, — kia svarmanta puso ĝin mordboras.

La lastaj notoj de nacia himno mortas en la spaco, kaj ĉiu brusto retenas eĉ spiradon; sub mantelon de silento kaŝiĝis ĉiu bruo; kaj la subita mallauĝo estas iel dolora. Dekstre, triope, ĉevaloj staras rajdataj de travestiitaj viroj — la kruroj en feraj ingoj, la aksele kaj pugno premantaj longajn pikilojn.

Ĉe la akrega lumo de la suno, la pordo de la stalo malfermiĝas kaj desegnas makulon nigran. En la kadro aperas la silueto de l' kornohava bruto, — la lipegoj ŝaŭmantaj, la kapo vibrante ankoraŭ pro l' incito de pikoj ĉe l' brutejo. Gi rigardas la dezertan arenon, blindigan, vibrantan ankaŭ en la elvaporigo de la varma posttagmezo. Ĉe la alia flanko, tuko agitiĝas. Tro malproksime. Malantaŭ ĝi, la pordo refermiĝis kun malmola bruo. Maldekstre — la ĉevaloj. Oni ĝin vokas. Gi streĉas la muskolojn, malstreĉas ilin, saltas kaj alkuras. Gi korncelas la homon, sed io, la pikilo, ĝin haltigas. Alkroĉita al la selo, la homo retenadas la brutan puŝon, ruĝa pro l' peno, streĉanta sian korpon je superhoma forto. La taŭro puŝas ankaŭ apogita en la truoj, boritaj de la hufoj en la tero; kaj flueto de sango ruĝigas ĝiajn ŝultron kaj maldekstran kornon. En la giganta daŭrigo de la peno, la ĉevalo tremetas, ŝanceliĝas kaj cedas; la pikilo tuŝas oston, grandigas la fendegon de la haŭto kaj glitas. La taŭro venkas la reziston kaj antaŭeniras je unu paŝo: li skuas la korpon kaj enigas la kornojn en la bruston kaj kolon de l' ĉevalo. Sango fluadas tiam kvazaŭ tra malfermita krano, ŝprucas al tero, al bariero, makulas la brutordon, marĉiĝas sur la sablo jam sufiĉe trempita. Kaj la ĉevalo tremas sur la kornoj, pendanta kiel felo de najlo, sentante jam trakuron de malvarmo sub sia faldoplana haŭto. Pro ĝia malforteco la homo estis venkita, elŝirita de sia selo, jetita kontraŭ la fostojn de l' bariero en mortiga falo; eble li mortis jam ĉe l' brakoj de la helpistoj, kiuj lin kunportas nun. Pro malforteco de la ĉevalo nur! El ĉiu brusto elŝiriĝis ekkrio. Dume la bruto ankoraŭ furioza, blindigita de la ruĝo de l' sango, en nun facila batalo trapikas kaj elfinas la ĉevalon, taŭzas lin kiel pelton, reĵetas kaj rekrōĉas lin denove. Jen nun ankoraŭ vundo ĉe la kolo, jen ĉe la brusto, jen fine ĉe la ventro; kaj jen la intestoj falas en pakaĵo sur la sangan teron. Tiam de ĉiu flanko de la cirko oni aplaŭdas al la bruta braveco, kiel puno al la kulpa ĉevalo, la porka rajditaĵo, kies malfortaj kruroj difektis la belfinon de la ludo. De ĉiu buŝo iras pezaj vortoj al kraĉinda ĉevalaĉo, al la infera felajo, al la senpatra ido de la koto. Boteloj kaj oranĝoj flirtas tra la spaco al lia frostremanta haŭto.

Li dekrōĉiĝis nun de l' kornoj de la bruto jam distrita, provas

forkuri, sed vane. Ĉe ĉiu mallerta paŝo liaj kruroj implikiĝas en la intestoj, tiras la sangantan rubandon, malplenigas la ventron. Komike li hezitas, ŝanceliĝas, kaj sub publika rido, li falas kun bruego de meblo renversita. La blindiginta tuko demetiĝis dum la skuoj de l' lukto. Sian belan okulon li malfermas, li rigardas surprize. «Kio! Homoj? El kiu lando — ili?» Unu botelo frapas la okulon kaj fermas ĝin por ĉiam.

FRED. PUJOLÀ

Eklogo

Min pri la rakont',
 kanzon' de montano,
 sur Aneto-mont'
 instruis paŝtisto en sia kabano.
 Pri ĝi, kiel flor'
 en solec' arbara,
 vivas rememor'
 sur la pint' montara;
 tra temp' gardis ĝin
 paŝtisto, kantanta
 en nokto pro tim',
 dum iras la urs' tra arbaro giganta.
 Sub pin' iam mi
 aŭskultis, ravata:
 impona vizi'
 elfloris el kanto de l' paŝtist' glosata.
 Kun jena la ton'
 aŭdiĝis kanzon':

Malantaŭ Anet-pint' brilanta nune
 kronite per la neĝ', kun ruĝnuanco
 tiun vesperon alstariĝis nubo.

— Nokton malluman signas! — mi al knabo
 diris, ĝin rigardanta kvazaŭ vidus
 li de grandega rozo la floradon.

— Dum mi ĝis supro iros-kun la hundo,
 al kusejo konduka la brutaron! —
 Kaj preninte bastonon, supreniris
 mi, senhalte marŝante, ĝis la lagoj.
 La nokto kreskis. Saturita akve

etendigis ĝis fundo de la valo
 la nova herbo de paŝtejoj supraj;
 aromon de l' arbar' kapreolaro
 trankvile flaris, kiun vent' forportas
 malsupren sur la vojon al kabano.
 Veninte ĝis abioj, ho mistero!,
 parolantajn sub freŝo de la arboj
 mi surprizis virinon tute junan
 kaj viron kun piedoj kvazaŭ kapro,
 harričan, kornohavan, kun pendanta,
 sur lia dors' sunbruna, flut' el kano.
 Ĝentila kiel floro nimfo estis,
 ligigis ŝiaj haroj kiel garbo,
 kaj sur mamoj la ŝiaj helruĝigis,
 el burĝen' ne krevintaj, du diantoj.
 Mi, ĉiam je novaĵoj scivolema
 rakontindaj dum posta travintrado,
 sub ia ŝtono longe min kuŝigis
 kaj en pelton enigis mian kapon.

— Rigardu, jen! — la nimfo bele diris,
 kisante lian frunton kun fervor';
 kaj brula kis' el ruĝa buŝ' deiris,
 mire kurante tra l'arbaro for.

— Rigardu kiel venas nokt' serena:
 sur neĝo, nek vualo de nebul';
 arbar', en dorm'; kaj herbo, parfumplena;
 por amadi jen hor', mia karul'!

Kiam suprojn degelis prosomere,
 la Aran-valon adiaŝis mi:
 ĉar en suproj vin sciis mi parkere,
 parkere nur, la pleje granda sci'.

Nun, apud mi, sunbruna via haŭto
 odoras kiel pin'; en ĉirkaŭpren'
 dormadi volas mi ĉe nokt-mallaŭto
 sur viaj fortaj brakoj por kusen'.

Ni guos nian amon en libero:
 en lagojn vintre sub glacimantel',
 en suprojn de montaro dum somero
 - por atingi la lumon el ciel'! —

Kaj diris li : — Ho, kia rozodoro
 distalas de abioj el branĉar'!
 Sed, silentu pri am',
 ĉar sentsentiĝas koro,
 kiel en vitro de malvarma jar'!

Faŭnuso maljuniĝis! Kantis ame
 mi, kiam estis mia sang' en flor';
 juneco mia forte vibris, same
 kiel tintil' el or'.

Plej bonan kuŝolokon en fagaro
 sub suna varm' eklekte sertis mi;
 malvarma fluis de fontan' akvaro
 el suproj, tutkovritaj de glaci'.

Kaj ĉirkaŭ min la nimfoj kolektiĝis
 sur la mola herbejo por petol',
 kaj rikoltante fragojn disperdiĝis
 tra vojoj plenaj de malluma sol'.

Mi vokis la plej belan
 kaj plektis kanton ambaŭ ni en ĥor'...
 Mortiĝis kant'... sur ŝia buŝ' anĝela
 elkreis mia kiso kiel flor'.

Sed nun, kiam, se pintojn mi aliras,
 turniĝas mia kap', kaj eĉ dum halt',
 kaduka jam, mi tuse febreŝpiras,
 ĉar ilin trovas mi de troa alt'.

por mi amadi estas malgajaĵo;
 nigrec' por mi — por vi, kolor' de sang';
 por mi kis' estas mort' — por vi, belaĵo;
 sur viaj haroj, blond'; ĉe miaj, blank'! —

Kaj ploris la faŭnus'! Kaj je ŝancelo
 malgaje diris ŝi : — Falinta arb'!
 Sur via morta ŝelo
 junecoflorojn volvos mi en garb'!

Mi lasta nimfo estas!
 Ĉiujn faŭnusojn jam forprenis mort'!
 Ankoraŭ ruĝa mia buŝo restas,
 en vi — ne batas kor'!

Forkuru ni! Mia harar' radia
 en kavaĵo dum noktoj firmos vin;
 velkos beleco mia
 sen la parfum' de l' ĝoj' esti patrin'!—

— Ho, ne, nimfo tre kara!—
 kaj faĝnus' sin alpremis al la kor';
 poste, per mano hara
 okulojn viŝis, ruĝajn de la plor'.

— Fandiĝis mia raso!
 Ke restu por pastistoj tuta spac'!
 Ili venu kun sia bovamaso
 al herbejoj sur mont' plenaĵ de pac'!

Ni mortu! Roko brava
 atestos pri la granda am-ofer'!
 Vivon ne volas sklava
 mi sub perforo de la hommizer'!—

Kaj, al krutaj' kiel lavanga falo,
 ili subite jetis sin en ĝin...
 kaj krakis la arbaro, kaj en valo
 l'unua flock' nebula levis sin!...

Tiam mi kun teruro tuj demetas
 galoŝojn kaj pendigas peltvestaĵon;
 de ŝton' al ŝton' malsupren mi min ŝovas
 kaj atingas la fundon de l' krutaĵo.
 Al mi prezentis tie roko brava,
 ruĝa makule de ilia sango,
 apud kornulo la malfruan ŝoron!
 Pasis jam multa tempo post l'okazo,
 sed konservas mi tamen tiun ŝuton
 memoraĵon de l' vir' ŝajninta kapro.
 Prenu ĝin! Vi retrovos la aromon
 el la, de l' maljunulo, lasta kanto...
 Por mi l'alia memoraĵ' dolĉega:
 manplemo da hararo, flock' el garbo
 en suproj noktomeze rikoltita,
 kiel sanktaĵo, per la ambaŭ manoj.
 Adiaŭ, nu : jen tuj vespera pluvo
 kaj jam trans monton iris la brutaro.
 Ĉar rakonton vi scias, mi vin benas
 kaj faras je montaroj heredanto!

Katalune verkis JOAN M.ª GUASCH

Tradukis JOSEF GRAU

Niaj nunjaraj Kongresoj

VII^a Kongreso de Kataluna Esperantista Federacio

I^a Kongreso de Hispana Esperantista Konfederacio

Reus : 11, 12, 13 Junio 1916

ROST unu monato kunigos nin ĉiujn la Kongresoj de la KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO kaj de la HISPANA ESPERANTISTA KONFEDERACIO; post unu monato ni denove havos okazon pleniĝi nian animon per tiu kuraĝa entuziasmo, kiun la kongresa medio liveras al la ĉeestantoj; post unu monato ni okazigos tian feston, kiu estos por niaj alilandaj kunbatalantoj kvazaŭ lazura peco en malserena ĉielo. Pretiĝu do kamaradoj! Se iam oni ĉeestis enlandan kongreson allogite nur de la belaj festoj kaj solenoj dum ĝi okazontaj, oni *devas* nune ĉeesti ĝin ne nur por ĝui tiujn ŝatindajn okazojn, sed precipe por alporti sian helpon al la tasko, kiun ni — la plej multenombra aro de esperantistoj neŭtral-landaj — tenas sur niaj ŝultroj.

Kiam paco regis en Eŭropo, nia ĉinjara kongreso estis nur unu el la floroj de la esperanta ĝardeno, ĝia parfumo de entuziasmo disŝutigis ne tresenteble tra Esperantujo. Sed hieraŭ, kiam ni okazigis nian VI^{ma} Kongreson en Vilanova, la bonodoro de l' ĉarma bukedo, kiun tie ni rikoltis, regalis nian samideanaron el la tuta mondo, pere de la esperantaj gazetoj, kiuj diskonigis ĝian sukceson. *The British Esperantist*, *Amerika Esperantisto*, *La Holanda Pioniro* kaj inter ceteraj *La Ondo de Esperanto*, aperigis raportojn detalajn kaj amikajn pri nia festo jara, kiun ili prezentis al la enlandaj esperantistaroj kiel kuraĝigan fonton de espero. Nunjare la cirkonstancoj bedaŭrinde ne sangiĝis favore; kontraŭe, ili eble fariĝis pli malfacilaj. Ni devas do des pli multe klopedi, ke nia festo atingu la kutiman sukceson, eĉ pli grandan se eble, por ke la esperantaj gazetoj povu ripeti refoje la elokventan resumon: *«Amenaŭ en Katalunujo neniel mortis nia lingvo!»* per kiu unu el ili premiis niajn komunajn penojn.

Katalunaj samideanoj, kiuj konas jam la vojon al Kongresoj de K. E. F.; Hispanaj esperantistoj, kiuj unuafoje okazigos enlandan Kongreson: ni ne forlasu nian postenon; iru ni ĉiuj kune plej sindone kaj entuziasme al nia grava festo; ni kulturu fervore nian flaron; ni interplektu amike niajn fortojn, por starigi la ombrodonan laŭbon, sub kiu povos firmiĝi post la ventego la resaniganta esperantistaro. Ni plenumu nian devon!

La O. K. de la Kongresoj antaŭzorgis pri ĉiuj detaloj ilin koncernantaj, kaj por tio ĝi starigis flanke de si specialajn komisionojn, kies nomarojn ni sube donas.

La unua cirkulero, kiun la O. K. dissendis, insistas precipe pri la helpo, kiun ĉiu esperantisto certe liveros por plisukcesigi la Propagandan Ekspozicion, kiu havos lokon en la salono de «Centre de Lectura» (Legoklubo). Ni esperas de nia samideanaro amasan alsendon de ĉiaspecaj esperantaĵoj, kiujn atente zorgos, evitante perdojn, la ekspozicia komisiono.

Ankaŭ en sama salono estos instalita esperantista vendejo kiun povos partopreni, krom la O. K., la societoj, firmoj, k. t. p. kiuj tion sciigos ĝustatempe antaŭe. Ea ĝi vendigos inter aliaj aferoj la kongresaj markoj speciale eldonitaj en ro diversaj koloroj kaj zo malsimilaj desegnaĵoj, insignoj de K. E. F., markoj propagandaj, broŝuroj «Pri Cervantes» eldonitaj de la Madrida Esperantista Grupo, k. t. p.

Por faciligi la laboron de la komisiono kaj garantii la senmankan redonon de la pruntedonitaj esperantaĵoj estas necese ilin sendi *laŭoble plej baldaŭ* al la O. K., sidanta ĉe «Nova Semo, Centre de Lectura de Reus».

Ankaŭ konvenas sciigi al la O. K. antaŭ la 1^a de Junio la ĉeeston de grupaj standardoj, kiuj estos honorataj per bela rememoriga banto, solese surmetota al ĉiuj portitaj de la grupoj.

La O. K. petis de la Fervojoj Kompanioj rabaton por la kongresanoj. Certe ĝi estos konsentita por inter Reus kaj ĉiuj provincaj ĉefurboj de tuta Hispanujo kaj por ĉiuj stacioj en Katalunujo. Tiu rabato malkarigos la prezon de l' vojaĝo ĝis proksimume 7⁸⁰ pesetoj, iro kaj reveno, por barcelonano. La karta specialan ricevos ĉiuj federacianoj kune kun la Kongresa insigno, ĉirkaŭ la 1.^a de Junio, kiam publikigos du suplementoj al tiu ĉi numero. El tiuj suplementoj, unu, eldonita koste de la O. K., publikigos belajn bildojn de konstruaĵoj, promenejoj, k. c. el la kongresurbo, kiuj certe vekos la deziron ĉeesti Kongreson en tiel bela urbo okazantan. La alia publikigos la definitivan programon de la Kongreso, verdikton de la Floraj Ludoj kaj ĉiujn lastmomentajn informojn.

Responde al la demandoj faritaj de Konfederacianoj, kiuj antaŭe ne ĉeestis nian Kongreson, ni klarigas, ke ĉeesti ĝin havas la rajton ĉiuj membroj de la Konfederacio, t. e., de la aliĝintaj Federacioj. Por partopreni oni bezonas nenium karton, nur la ateston ke oni estas membroj de la Federacioj kunfederitaj. Por la K. E. F.anoj taŭgos kiel atesto la kvitanco nunjara. Por la anoj de la Baska kaj Aragona Federacioj, — ia dokumento aŭ kvitanco de la respektiva Federacio aŭ de la grupoj, kiuj ĝin formas.

Se iu esperantisto ankoraŭ ne membro de la Konfederacio deziras ĉeesti la Kongresajn festojn, li bouvolu sin turni kun sia peto al la O. K., kiu faciligos al li la ĉeeston.

Ĉiuj enurbaj societoj cedis jam al la O. K. siajn salonojn, kie gastigos la kongresanoj okaze de la diversaj solenoj kongresaj. Societoj «El Círculo» «Olimpo» «Centre de Lectura» Komerca Ĉambro, Katolika Societo, k. t. p., laŭ ekzemplo de la Urbkonsilantaro, helpas al la sukceso de la Kongreso. La tri enurbaj ĉiutagaj ĵurnaloj, kiuj jam de la komenco de l'organizado malfermis

kongresen rubrikojn, publikigis multe da sciigoj kaj propagandaj artikoloj, kaj amplekse raportas pri ĉiuj kongresaj okazaĵoj. Ĉiusemajna gazeto ilustrata, en la kvar numeroj antaŭ la Kongreso, aperigos unu tutan paĝon kun fotografaĵoj kaj bildoj el niaj antaŭaj Kongresoj kune kun propagandaj artikoloj.

Oni aranĝis la programon de la Kongreso tiamaniere, ke la dimanĉon okazos la festoj, lundon la laboraj kunsidoj kaj mardon la ekskursoj kaj vizitoj. Inter la lastaj, ekskursoj al Poblet, la glora konstruaĵo palaco kaj monaĥejo de la katalunaj aragonaj reĝoj; al granda kluzo en Riudocanyes; al Salou, k. t. p.

Jen, por fini, la nomaro de la membroj de specialaj komisionoj kaj la listo de la Hoteloj en Reus.

PROPAGANDA KOMISIONO. — Joán Vallvé Llavet, *prezidanto*; Joán Gonzalez, Francesc Simó.

ADMINISTRA KOMISIONO. — Francesc Simó, *prezidanto*; Francesc Baró, Antoni Clivillés, Pere Aguadé, Joán Vallvé, Pere Felip, Francesc Terrafeta, Josep Martorell.

INFORMA KOMISIONO. — Francesc Terrafeta, *prezidanto*; Francesc López, Jaume Vilalta.

EKSPOZICIA KOMISIONO. — Josep Domenech, *prezidanto*; Joán Vallvé, *viceprezidanto*; Teresa Barrufet, Nil Alsina, Jaume Vilalta, *sekretario*.

Hoteloj, gastejoj kaj restoracioj

Hotelo Londres : Pensiono, almenaŭ 7'50 ptoj. Unu manĝo, 4 ptoj. Ĉambro, 2 ptoj.

Hotelo Paris Continental : Pensiono, almenaŭ 6'50 ptoj. Unu manĝo, 3 ptoj. Ĉambro, 2 ptoj.

Gastejo Europa : Pensiono, almenaŭ 5'50 ptoj. Unu manĝo, 2'50 ptoj. Ĉambro, 1 pto.

Gastejo Nacional : Pensiono, almenaŭ 5 ptoj. Unu manĝo, 2'50 ptoj. Ĉambro, 1'50 ptoj.

Kafejo restoracio Paris : Unu manĝo, 3 ptoj.

Bierejo Oriental : restoracio nefermata tage kaj nokte : Unu manĝo, 3 ptoj.

Ekzistas ankoraŭ gastejoj kaj restoracioj de malpli alta kategorio, pri kiuj la prezidanto de la Informa Komisiono S-ro F. Terrafeta, str. Arrabal de Robuster, 38, liveras informojn.

Por rezervigi al si ĉambrojn, aŭ antaŭelektitan loĝadon, oni devas nepre sin turni al la citita komisiono, por eviti malfacilaĵojn de la gastigo post la unua momento esti alveninta en la urbon.

VI^a Internaciaj Floraj Ludoj

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

Kiam ne estis eble ĝustatempe publikigi ĝin, la O. K. de la Kongresoj ricevis la jenan proponon de premio:

XVI. De KATALUNA GRUPO ESPERANTISTA DE PARIS «LA RIZAMANTOJ» — TEMO: *Al la plej laŭfundamenta traduko el kataluna prozaĵo.* PREMIO: Arta statueto de D-ro Zamenhof.

LISTO DE DEVIZOJ DE LA RICEVITAJ VERKOJ

1, Mia lando havis multajn pinarojn. — 2, Mar' brava, mar' verda, maro ŝaŭmadanta. — 3, Sopiĝo. — 4, Unu ŝafejo kaj unu paŝtanta. — 5, Sol solet... 6, Colonia Victrix. — 7, La tutmonda homaro deziras tujan pacon. — 8, Rana Esculenta. — 9, Laudate Dominum omnes gentes. — 10, Sonoru tutmonda la liro, laŭ son' de nacia inspiro. — 11, Pri oranga ŝelo. — 12, Kronoj el ĉiaj floroj. — 13, Sensencaĵo. — 14, Tamen, Apud, Sed. — 15, Kiel la mastro tiel la servisto. — 16, Triopa kordo. — 17, Paco, Amo kaj Esperanto. — 18, Al paro da belaj okuloj. — 19, Nové Mac. — 20, Stranga. — 21, Visca l'humor! — 22, La homo estas beste. — 23, Rozo vidis siatempe rozojn sen dornoj. — 24, Por patrujo kaj Esperantujo. — 25, Ex-Tenebris. — 26, Gravaĵ ĉagrenoj pro amo. — 27, Sango. — 28, Light and clearness. — 29, Avant. — 30, A Lesbía rediviva... — 31, Dexau-me guaitar per els vestres ulls dins la vostra ànima (Rhodinus). — 32, Tri haringoj. — 33, Rugobesia knabineto kun la dolĉa klar-okul' (Heine, Grabowski). — 34, Eantes in mundum universum. — 35, Esperanto havas antaŭ si grandan estontecon. — 36, Revoj pri ĝojega vojaĝatendo. — 37, Estimo. — 38, Printempo. — 39, Ne estas brilanto ĉio brilanta. — 40, La Felicitulo. — 41, Praktiko super teorio. — 42, Ĉiajn iluziojn mi perdis. — 43, Amrakonto. — 44, Amen. — 45, Mallongaj pensoj. — 46, En la soletat tot es poesia. — 47, Brotá l'oliva i enmudí la guerra. — 48, Donu florojn kaj vi ricevos dornojn. — 49, Velkigu homaro. — 50, Que amb els dolents sigui benigna i pia. — 51, Bedaŭrinde. — 52, La konscienco garde staras. — 53, Un beau visage est le plus beau de tous les spectacles. La Bruyère. — 54, Oh temps passats de dolĉ recort. — 55, Caritas. — 56, Veni, vidi, vici. — 57, La mar' estas poeto de la kreitar'. — 58, Al mia fianĉino.

ENLANDA MOVADO

S-ro Fred. Pujolá restas ankoraŭ sur la batalinio kaj fartas bone. Lia adreso estas jena:

Téléphoniste au 305e d'Infanterie. C. H. R. Secteur 58. Francujo.

BARCELONA. — *Esperanto kaj Patrujo* sindone partoprenis en la publika monkollektado tra la barcelonaj stratoj profite de la viktimoj de la drominta ŝipo «Principe de Asturias». La altruista agado de tiu societo havigis al ĝi ĝeneralaĵajn laŭdojn.

— La 24ma de Aprilo la grupanoj de *Lomjon* el Terrassa veturis al Barcelono por efektiviĝi kun la barcelonaj samideanoj la tre interesajn vizitojn al la Arta kaj Arĥeologia Muzeo kaj al la konstruata templo de la Plejsankta Familio. Je la 10^a matene akceptis ilin ĉe la stacidomo multe da enurbaj esperantistoj, kune kun du urbaj gvardianoj deĵorantaj sub dispono de la esperantistoj laŭ afabla ordono de lia Moŝto la Urbestro. Ĉe la Muzeo bonvenis ilin S-ro Gandia, direktanto de la elkavaĵoj ĉe la antikvega greka urbo Empuries, nome de la Direktoro de la Muzeo. Tiun ĉi oni detale vizitis dum tri horoj; pri la interesaĵoj de ĝi entenataj klarigis unu barcelona samideano ĉe la sekcioj moderna, romarta kaj gotika. Ĉe la salonego kie estas montrataj la trovitaĵoj de Empuries S-ro Gandia plej kompetente klarigis pri ili kaj vekis dankan aplaŭdon, kiam li finis sian improvizitan disertacion. Ĉe la foriro S-ro Grau nome de la vizitintoj dankis la aŭtoritatulojn por la faciligoj donitaj al ni, ebligintaj viziton al Muzeo en tago, kiam ĝi restas fermita al la publiko, kio la viziton faris plej interesa.

Post la tagmanĝo, kiun partoprenis gesamideanoj de ambaŭ urboj, ili kuniĝis en la *Barcelona Hejmo* tre grandanombre. Je la kvara posttagmeze komenciĝis la vizito ĉe la arta konstruaĵo, kia estas la templo de Plejsankta Familio. La eminenta arĥitekturisto S-ro Gaudí kompleze klarigis pri la detaloj de la ŝtona verko, kaj oni vere miris admirante la belecon de tiu unika konstruaĵo. Oni suprenlevis sin ĝis la pinto de la flankaj turoj, kiuj jam atingas altecon 80-metran kaj ĝuste de tie belan panoramon, oni vizitis la kripton, en unu el kies ĉambroj estas admirebla gipsa kompleta projekto de la kolosa konstruaĵo. La alloganta parolo de S-ro Gaudí, kiu poete antaŭvidis genie ĉiujn detalojn, mallongigis la momentojn, kaj tial ĉiuj bedaŭris ke la tempo tiel rapide forpasis deviginte la aliaurbajn samideanojn reveni hejmen, kion ili faris tre kontentaj je la agrablege pasigita tago.

BANYOLES. — Mi ricevis de la Direkta Komitato de la K. E. F. la komision travojaĝi kelkajn urbojn vizite al la tiesaj samideanoj. La viziton mi komencis la 6ma de Marto ĉe Banyoles, kie en la sidejo de *Esperanta Amikaro* estas

malfermata kurso por junuloj. Mi havis la ĝojon konstati, ke malgraŭ malfacilaj enlokaĵaj cirkonstancoj la fervoro de niaj samideanoj ne malvarmiĝis.

OLOT. — La 10, 11da mi pasigis en Olot, kie mi persone vizitis ĉiujn membrojn de nia Federacio; la 11da vespere mi faris ĉe *Oloti Stelo* raporteton al la ticaj kunvenintoj pri la nuna movado kaj stato de Esperanto tra la tuta mondo. La grupo travivas nuntempe malfacilan momenton pro malsaneco de ĝia entuziasma prezidanto S-ro Garganta kaj premanta okupado de la kunhelpantoj. Ni esperas, ke ĝi povos tamen revigligi kaj reokupi denove pioniran rangon inter la kataluna gruparo. Enurbaj gazetoj publikigis, kvankam mallongajn, notojn pri la raporto kaj vizito.

GIRONA. — La 12da de Marto okazis la propaganda festo, kiun organizis kune *Gerona Espero* kaj la seminaria grupo *Studenta Juneco*. Ĝi havis la merititan sukceson respondantan al la preparado lerte farita per dissendo de interesaj invitiloj pere de la enurbaj ĵurnaloj, kaj per poŝte senditaj personaj invitiloj al ĉirkaŭ 200 rimarkindaj personoj.

La festo okazis en la atendo-salono de la «Ĉefa Teatro», kiun helpeme cedis la Urbkonsilantaro. Ĝi komenciĝis akurate je la 6ª posttagmeze sub la prezido de S-ro Ibañez, vicurbestro, kiu anstataŭis la urbestron, kontraŭ sia volo ne povintan, laŭ anoncite, prezidi ĝin. Al ĉeestantaro multenombra (pli ol 300 personoj) kaj distinginda, mi parolis katalune dum pli ol unu horo pri «*La faktoj konfirmantaj nian teorion. Esperanto praktika. Ĝiaj uzadoj dum la Milito*», kaj ĉe la fino mi havis la plezuron aŭskulti aplaŭdodon ne al mi, sed al la neatenditaj de la plejmulto faktoj kaj rezonoj pravigantaj nian agadon kaj esperon. S-ro Ibañez fermis la feston per dankaj vortoj kaj la organizintoj ricevis gratulojn pro la kuraĝiga sukceso. La 13da posttagmeze en la sidejo de *Gerona Espero* mi kunsidis kun la tuta entuziasma geanaro, kaj mi ĝojis, sciigante ke en la seminario la grupo esperantista kunigas pli ol sesdek lernantojn kaj kelke da lektedranoj danke al la klopodo, inter la lastaj, de D-ro Casanovas profesoro de latina lingvo kaj, inter la unuaj, de S-ro Joaquim Costa, la agema esperantisto, kiu sukcesis vekti en kelkaj lernantoj de la Instituto por instruistoj la deziron jam efektivigatan lerni nian lingvon. Ni do esperu bonegajn fruktojn, kiam tiuj lernantoj, fariĝinte pastroj aŭ instruistoj, semos en siaj urboj, vilaĝoj, restadejoj, la ĝermon de nia lingvo.

Ĉiuj enurbaj ĵurnaloj longe raportis, precipe «*El Norte*» kiu antaŭ la parolado aperigis tre bone verlititan de neesperantista redaktoro favoran artikolon. Mi petas ĉiujn samideanojn, ke ili danku la penon de la ĝeronaĵaj esperantistoj, kiuj sciis tiel bonege aranĝi la propagandon, post kiu estis malfermata kurso publika kun kontentiga rezulto.

PALAFRUGELL. — Malgraŭ la krizo de laboro reganta la tutan regionon Emporda'on, la geanoj de *Paco kaj Amo* preparis la okazigon de propaganda parolado ĉe societo «*Ateneo*», kiun mi faris la 14da je la 8^a vespere. Malgraŭ tio, ke en la urbo okazis parolado publika pri sociaĵa aferoj, honoris min per atenta aŭs-

kultado ĉirkaŭ centoj de personoj, inter kiuj (same kiel en Ĝerono) estis multe da sinjorinoj. Mi parolis proksimume unu horon, rakontante pri la stato de Esperanto en la tuta mondo, montrante unu ekzempleron de ĉiu el la aperantaj gazetoj esperantistaj kaj de ĉiuj primilitaj eldonaĵoj. La prezidanto de «Ateneo» esprimis sian dankon al la esperantista grupo, kiu havigis al la ateneanoj la, de li tiel nomatan, interesan paroladon.

SAN FELIU DE GUIXOLS. — La 15ma de Marto mi pasigis inter la membroj de *Fratco* kun kiuj je la 9^a vespere mi kunsidis en la grupa sidejo, kvankam en St. Feliu la krizo estas pli multe sentata ol en Palafrugell; tridekelkeloj de esperantistoj kunvenis kaj mi raportis antaŭ ili pri militaj uzadoj de nia lingvo. La grupo malfermos baldaŭ novan kurson, ĉar ĝi povas bone funkciadi, tial ke la entuziasmo de ĉiuj konserviĝas vigle.

Ni havis la plezuron kune kun nia diligenta delegito de K. E. F. S-ro Bianch Vendrell, prezenti miajn respektojn al S-ro Salvador Albert, parlamenta deputito, tiom da fojoj montrinta sin favora kaj fervora partiano de Esperanto. Ankaŭ mi kun ĝojo salutis la ĉarman Reĝimon de niaj IV^{aj} Floraj Ludoj F-inon Rosa Batet, kaj lian distingindan patron, de l' popolo amatan fabrikiiston. Ni rememoris la agrablajn momentojn de la V^a Kongreso de K. E. F., kion ankaŭ mi faris kun S-ro Durán, la tiama urbestro. Mi povis konstati, kiel utile efikas niaj ĉiujaraj festoj prezentantaj per alloga evidenteco la kialojn de nia entuziasmo kaj la efektivan valoron de nia ideo.

CASSÀ DE LA SELVA. — *Lernejo kaj manĝejoj*, la simbola nomo, kuniĝas en tiu vilaĝo, tamen grava, malmultajn, kvin samideanojn sub la prezido de S-ro Rich i Bosch, kies kvinjara nevo balbutas ĉarme nian lingvon. Mi interparolis pri esperantaj aferoj kun ili ĉiuj, kaj poste kun S-roj Joan Pica kaj Leandre Bosacomas, instruistoj de «Escuela Cervantista», kiuj baldaŭ komencos instrui Esperanton al la knaboj de ili edukataj. Tiu rezulto de sia propagando devas fierigi la samideanojn de Cassà, kiuj cetere ne estas el la malplej entuziasmaj. Ilin mi adiaŭis posttagmeze veturante ree al Ĝerono, kie mi restis kun la samideanoj ĝis la sekvinta tago, kiam mi veturis al

SANTA COLOMA DE FARNÈS. — Tiu nomo vekas tuj rememoron pri la kuraĝa kaj entuziasma samideano S-ro Petro Costa, prokuroro, kiu estas la animo de *Esperanta Idealo*. Vesperon de la 17^a mi kunsidis kun la gegrupanoj kaj mi havis la plezuron ĝui ilian bonan esperantan paroladon. Interŝanĝe mi rakontis al ili, ankoraŭ unu fojon dum mia vojaĝo, pri nia lingvo kaj ĝia spita vivado kaj utileco en la nuntempo.

La 18^{aj} antaŭ mia forveturo posttagmeze mi denove restis kun la esperantistoj, kiuj formas grandanombro aron proporcie al la graveco de la vilaĝo.

Mi revenis al Barcelono kuraĝigita de la spertoj, kiujn la vojaĝo liveris al mi. Se ie la movado malvigliĝis, tamen la individua fervoro estas varma kaj en plej multe da okazoj mankas nur malgranda helpo de ekstere por rebruligi forte la varmon de l'entuziasmo. Mi ĉerpis la konvinkon, ke estas necese pli

kaj pli multe kunrilatigi inter si ĉiujn esperantistarojn tra la tuta lando kaj por tio, mi proponis al ĉiuj vizititaj samsideanoj la helpon de la Federacio, kiu ja estas nur la rezulto de l' kunigo de la izolitaj fortoj. Unu, kaj ne la malplej grava konstato, estas jena: en multaj lokoj, kie la esperantistaj societoj ekzistas de antaŭ kelke da jaroj, aperis kaj malaperis en tiu intertempo iom da sportaj, kulturaj, politikaj aŭ sociaj organizaĵoj. Se ties ideoj senrifuze, nekontraŭstare, akceptataj de la tuta loĝantaro ne povis sukcese subteni la respektivajn specialajn societojn, nia ideo, kiu kontraŭ malvarmo, indiferento kaj eĉ malfavoro tenas (kaj ie tre firme) niajn anarojn, havas vere altan valoron.

Al ĉiuj samsideanoj, kiuj regalis min kaj plejagrabilis al mi ĉiun momenton, mi prezentas la senceremonian koran esprimon de mia profunda danko por la ricevitaj afablaĵoj. — *Josep Grau.*

MOLINS DE REI. — La 26da de Marto ni havis la plezuron saluti kelkajn anojn el *Barcelona Stelo*, kiuj ekskurse vizitis nian grupon, kies viziton dankas ĉiuj esperantistoj de *Stelanoj*. — *Korespondanto.*

PALMA DE MALLORCA. — En la lasta ĝenerala kunsido okazinta ĉe *Esperantista klubo Palma* oni elektis por la postenoj de Prezidanto, Sekretario, Kasisto kaj Voĉdonantoj, S-rojn B. Planas, N. Bofill, J. Lladó, J. Aguiló kaj F. Barceló. La Direktanta Komitato de la nomita Grupo decidis aljuĝi, kiam finiĝos la nuna kurso, monpremiojn kaj diplomojn al la grupanoj, kiuj pruvos scii plibone Esperanton. — *Korespondanto.*

ZARAGOZA. — La 3^a de Marto ĉe la sidejo de *Fratco* okazis, kun ĉeesto de kvindek esperantistoj, inter kiuj kelkaj aliurbaĵ, el Pina, Alcañiz, Albarracina kaj Barbastro, kunsido, kiun prezidis S-ro Benigno de Luna.

La kunsido decidis unuanime en reprezento de ĉiuj grupoj en Aragon:

1.º Starigi la *Aragona Esperantista Federacio*'n.

2.º Aliĝi al la HISPANA ESPERANTISTA KONFEDERACIO.

3.º Elekti provizoran Komitaton de la Federacio, kies prezidanto estos S-ro Manuel Maynar.

4.º Ĉeesti oficiale la Kongreson en Reus, por kio poste S-ro de Luna vizitis la esperantistojn de Reus kaj Barcelona.

La helpo, kiun la *Aragona Federacio* alportas al la H. E. K. estas ja valora, ĉar ĝi krom multaj kuraĝaj esperantistoj entenas kelkajn entuziasmajn pionirojn, kies pruvita sinferemo fruktigos certe la komunan laboron.

Estu ĉi tie dirite al la nova kunbatalanta anaro: Plej koran bonvenon!

BILBAO. — Ni donas ĉi sube la koncizan paroladon de S-ro Félix Diez en la lasta kunsido de la BASKA ESPERANTA FEDERACIO okazinta en Bilbao.

«Samsideanoj:

Devigata paroli kelkajn vortojn pri la agado de la «Baska Esperanta Federacio» mi salutus vin tutkore okaze de la unua ĝenerala kunsido, dezirante

ke vi ĉiuj alportu grandan kvanton da entuziasmo por nia afero, kiu nun travivas malfacilan epokon, kiel ĉiuj noblaj idealoj.

Nia Federacio naskiĝis meze de la doloro, la dekonuan de aprilo de la pasinta jaro. La Grupo Esperantista de Bilbao, Grupo Esperantista Socialista, Grupo de Barakaldo kaj tiu de la Arboleda kuniĝis por laboradi samcele.

Nia elektita prezidanto, S-ro Hita suferadas la sekvojn de la militado kaj mi profitas ti tiun okazon por danki lin je la nomo de la Federacio, tial ke li ĝis lasta por li ebla momento dediĉis siajn fortojn al la propagando de nia sankta Esperantismo.

La cirkonstancoj ne permesis agadi laŭ estis nia intenco, tamen oni realigis diversajn aferetojn, kiuj helpas sendube prepari estontajn brilajn tagojn.

Oni disdonis foliojn inter amantoj de Esperanto, kiuj ne apartenas al iu grupo, por ke ili fariĝu anoj de la Federacio.

La 19da aŭgusto okazis ekskurso al Barakaldo, kie paroladis S-ro Ed. Kühnl el Bohemujo, pri sia vojaĝo tra Francujo dum la militado kaj la sekretario de nia Federacio pri la esperanta problemo, hispane kaj esperante.

S-ro Kühnl estas unu el la plej bonaj esperantistoj, ni ĉiuj entuziasme aŭdis lian belsonan kaj perfektan paroladon, tial oni invitis lin paroladi en Grupo Esperantista Socialista kaj en la Grupo Esperantista de Bilbao.

Sed la ĉefan parton de nia laborado estis farita de nia ĉiama, konstanta fervorega samideano S-ro Victor O. Allende, kiu atingis ke la tre bone eldonata revuo KATALUNA ESPERANTISTO estu la organo de nia federacio, kaj tiamaniere, sinjoroj, tiu revuo kunigas la du ĉefajn hispanajn federaciojn: la katalunan kaj la baskan, ambaŭ apartenantajn al plej gravaj regionoj de nia duoninsulo.

La modesteco de S-ro Allende ne permesas, ke mi tre laŭte laŭdu lin, kaj mi dirus tre volonte kiom li helpis nian aferon, tial mi dankas lin tutkore je via nomo, kaj mi certigas al vi senkaŝe: S-ro Allende estas la kolono de nia sankta idealo en Vizkaja.

Ree mi profitas la okazon por konsili al vi ĉiuj, karaj samidanoj, por la disvastigo de nia plej amata esperantismo, ke kie ajn vi promnados, kie ajn vi troviĝos, parolu ĉiam esperante, parolu ĉiam pri Esperanto kun viaj amikoj kaj... amikinoj, propagandadu nian ideon ĉie kaj ĉiel, por ke baldaŭ nia stelo rebrilu plej glorie kaj tiel falu malamikiteco de la nacioj.

Karaĝe antaŭen!

TARRAGONA. — La grupanoj de *Tarragona Esperanta* faris la 2da de Aprilo bonan propagandon okaze de teatra festo ĉe «Unión Agrícola». Oni ludis teatraĵojn naciajn kaj estis legataj internaciaj versaĵoj. Paroladis al la ĉeestantoj pri nia lingvo, S-roj Vidal, kiu prezidis, Alegret kaj Obiol; ili ĉiuj ricevis varmajn aplŭdojn. Entaĝe, la festo estis sukcesa kaj tre agrabla.

REUS. — La 5da de Majo aperis la ĝnurbaraj ĵurnaloj «Fomento» «Diario de Reus» kaj «Las Circunstancias» kun unu tuta granda paĝo la du lastaj, kun du paĝoj la unua, plenaj de artikoloj propagandaj verkitaĵ de S-roj Agnadé, Vallvé kaj Simó, apud valoregaj opinioj favoraj al Esperanto de Pi i Margall, Xenius

Grafo Hayashi k. c., kaj granda anonco pri la publika parolado, kiam vespere je la naŭa faros ĉe la Oficiala Komerca Ĉambro S-ro Josep Grau.

Ŝiaflanke la prezidanto de la Ĉambro, S-ro Boqué, dissendis milon de afablaj invitiloj ĉeesti tiun propagandon preparantan la okazigon de la Kongresoj de H. E. K. kaj de K. E. F.

Ne strange, ke la salono de la Komerca Ĉambro pleniĝis vespere de distinginda personaro, el kiu estas citindaj kelke da provincaj deputitoj kaj urbkonsilantoj, S-ro Vidiella prezidanto de la Provinca Deputitaro de Tarragona, la korespondantoj de ĉiuj barcelonaj ĵurnaloj kaj multaj komercistoj.

S-ro Boqué, prezidanto de K. Ĉ. cedis la parolon al S-ro Grau, kiu disertaciis ĉirkaŭ 90 minutoj pri la rolo de Esperanto en internaciaj ĉiuspecaj rilatoj, ĝia eventuala utileco en la eŭropa milito kaj pri la signifo de la okazontaj Kongresoj. La flua kaj konvinka parolo de nia pioniro havigis al li grandan aplaŭdodon, post kiu S-ro Boqué dankis la parolinton kaj la ĉeestantojn por ilia helpo al sukceso de l' festo.

S-ro Grau ricevis multe da gratuloj kaj, kio estas plej signifa, li estis ankorau duonhoron aŭskultata de preskaŭ duono de la ĉeestantaro post kiam li forlasis la tribunon. Li respondis kelke da scivolaĵaj demandoj kaj diris novajn argumentojn poresperantajn. Fine la Komerca Ĉambro regalis la paroladinton kaj la esperantistojn per lunĉeto.

La enurbaj ĵurnaloj raportis longe kaj la barcelonaj publikigis ĝustajn raportoĵojn pri tiu sukcesa parolado.

Dum sia restado ĉe ni S-ro Grau vizitis ĉiujn aŭtoritatulojn kaj la salonojn kaj societojn, kie havos lokon la kongresaj solenoj, kiujn la Reus'anoj jam atendas kun intereso. — *Korespondanto.*

*****

POST KELKE DA TAGOJ APEROS

SUPLEMENTO KUN ILUSTRAĴOJ

Bildoj el Reus, hortabelo de vagonaroj, verdikto de l' Floraj Ludoj, lastaj kongresaj sciigoj

*****

GARANTIA KAPITALO DE K. E. F.

LISTO DE GARANTIAŬOJ

Antaŭa sumo : 890 pesetoj. — S-ro Joan B. Iduarte, 5 ptoj.

Por kompletigi la sumon de 1000 pesetoj por la garantia kapitalo fiksiton de nia lasta Kongreso, mankas 105 pesetoj.

La garantia kapitalo estos elspezata nur kiam la propagandaj elspezoj kaŭzus deficiton. Tial anstataŭ tuj pagi la monon, oni subskribas la sumon, kiun oni volas, kaj en okazo de defcito la subskribinto pagus ne la tutan sumon, sed *proporcie* laŭ la monon de li subskribita kaj la defcito pagota.

Ni esperas, do, ke nia samideanaro alhelpos la perfektan funkcion de nia organizacio, subskribante dum la baldaŭaj Kongresoj la malgrandan mankantan sumon, kaj eĉ pli multe.

OFICIALA RUBRIKO

En Komitata kunsido, kiu okazis en la *Barcelona Hejmo* la 7ma Novembro 1915^a, post aprobo de la antaŭaj kunsida kaj kongresa raportoj, oni akceptis la reelekton de la Komitato faritan de la Kongreso en Vilanova.

Atentinte la insistan peton de S-ro Piferrer pri tio, ke oni eksigu lin pro privataj aferoj el la nova Komitato, oni decidis akcepti lian eksigon samtempe bedaŭrante la mankon de lia antaŭa kunlaboro.

Proponon de la firmo «L. Ferreté é hijos y C.^{as}» el Tarragona oni ne akceptas, ĉar la K. E. F. ne povas protekti komercan entreprenon.

Oni decidis noti ke al la komunikaĵoj senditaj de la K. E. F. al la nealiĝintaj grupoj, respondis *Espero Kataluna*, Barcelona; *Aplec Esperanta Grupo*, Sabadell, kaj *Stelanoj*, Molins de Rei.

Krom tio decidigis, peti adreson de ĉiuj lernantoj en la esperantaj kursoj de la grupoj, por sendi al ili senpage ekzempleron el la propaganda folio kun la traduko de «El Rellotge de Sol» kaj vendi tiujn foliojn al la grupoj kiuj deziras, po 5 centimoj ekzempleron.

Oni aprobis: la elekton de la Organiza Komitato de la proksima Kongreso en Reus faritan de la grupo *Nova Semo*; la daton fiksiton por la okazigo de tiu Kongreso, kiu estos la 11^a kaj 12^a Junio, kaj la elekton de Honora Komitato.

Pri la Hispana Konfederacio estas decidite daŭrigi kiel ĝis nun la laborojn, ĝis kiam estos nomita la Komitato, kiu surprenos la direktan taskon.

La Sekretario, *Josep Ventura*.

LA ORGANIZA KOMITATO DE LA
I^a KONGRESO DE HISPANA ESPERAN-
TISTA KONFEDERACIO KAJ VII^a DE
KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

DUDEK DIVERSAJ
DESEGNAĴOJ
DEK MALSAMAJ
KOLOROJ

EN LINGVOJ KAS-
TILA, KATALUNA
KAJ ESPERANTO

ELDONIS SERION DE PROPAGANDAJ
MARKOJ, VENDATAJ PO 1 CENTIMO
ĈIU, EN FOLIOJ DE 20 MARKOJ, PRO-
FITE AL LA KONGRESA KASO

SAMIDEAĜOJ, HELPU PER TIU RIMEDO
LA SUKCESON DE LA ORGANIZADO!

KOLEKTANTOJ, RAPIDU AKIRI LA
INTERESAN KOLEKTON!

SOCIETOJ KAJ GRUPOJ ALIĜINTAJ AL LA
KATALUNA-ESPERANTISTA FEDERACIO AŬ
ABONINTAJ AL KATALUNA ESPERANTISTO

Almería	Esperantista Grupo	Almorcenas de Mac Murray
Argentera	Esperanta Tarragon-Provincia Ligo	
Bahía Blanca (R. Argentina)	Ateneo Esperantista	Patagones, 8
Banyoles	Esperanta Amikaro	Café del Comedor
Baracaldo	Esperantista Grupo (<i>El Baska Esp. Fed.</i>)	
Barbará del Vallés	Esperanta Nesto	
Barcelona	Barceiona Stelo	Marquès del Duero, 88
	Ĉiam Antaŭen	Poblet, 25
	Esperanta Fakto C. A. de D.	Rambla Santa Mònica, 25
	Esperanto kaj Patrujo	Sant Simplicí, 6
	Fervoja Stelo	Priguesa, 50, pral.
	La Rondo	Provença, 156
	Libera Stelo	Muntanya, 61
	Libero	Mercaders, 25
	Nova Sento	Enna, 151
	Semo (A. E. P.)	Carme, 30
	Universala Frateco	
	Inst. por vulgarigo de l' Esp. Gaz.	Peu de la Creu, 10
	Unió Catalanista	Canuda, 14, pral.
Bilbao	Esperantista Grupo (<i>El Baska Esp. Fed.</i>)	
	Esperantista Grupo Socialista (<i>El Baska Esp. Fed.</i>)	
Buenos Aires (R. Argentina)	Casal Catalá	S. Juan, 782
Calafell	Laboro kaj Kulturo	Pou, 2
Casá de la Selva	Lernejo kaj Manĝejo	
Falset	Priorata Stelo	
Girona	Ĝirona Espero	L. Cambra de Comerç
	Ĝeroprovincia Esperantista Ligo	Pda. St. Domingo, 2, pral.
	Studenta Juneco	Seminari
La Arbotada	Esperantista Grupo (<i>El Baska Esp. Fed.</i>)	
Madrid	Grupo Esperantista	Reloj, 8, 3 ^a
Manlleu	Esperantista Amikeco	Pont, 38
Martorell	Martorelĵa Stelo	Independencia, 6
Mieras	Esperanta Fervoro	
Molins de Rei	Stelanoj	Sant Miquel 14
Mollet	Vojantaŭten	Soc. La Aliança
Moskvo (Rusujo)	Esperantista Societo	Lubjanskij pr., 3
Murcia	Esperantista Grupo	Sociedad, 14
Olot	Olota Stelo	Biblioteka Populár
Palsfrugell	Paco kaj Amo	Unió, 2
Palma de Mallorca	Esperantista Klubo	Misión, 5, 1 ^a
Reus	Nova Semo	Major, 15
Rubi	Esperanta Burgono	
Sabadell	«Aplech» Esperanta Grupo	Via Massagué, 55
	Esperanta Semo	
	Frateco	Caymó, 32
Sant Feliu de Guixots	Homara Fratigilo	Serrallonga, 8
Sant Vicens de Torelló	Esperanta Idealo	
Santa Coloma de Farnés	Kumparo	
Sta. Perpétua de la Moguda	Esperantista Grupo	Económica de A. del País
Sevilla	Tarragono Esperanta	Sant Agustí, 4, 2 ^a
Tarragona	Lumon	Nord, 26
Terrasa	Nova Harmonio	Nova, 74
Torelló	Frateco	Dr. Murillo, 12
Vendrell	Flugila Penso	
Ventalló	Vika Esperantistaro	S. Hipòlit, 14
Vich	Laboro Esperanta	Sant Antoni, 1 i 3
Vilanova i Geltrú	Frateco	Luna, 9
Zaragoza		